

Bruxelles, 10. ožujka 2026.
(OR. en)

7117/26

SOC 141
EMPL 58
ECOFIN 302
EDUC 77

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 6605/26

Predmet: Zaključci Vijeća o Zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2026.

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2026., koje je Vijeće (EPSCO) odobrilo na sastanku održanom 9. ožujka 2026.

Zaključci Vijeća o Zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2026.

1. POZDRAVLJAJUĆI činjenicu da je, unatoč povećanju gospodarske i geopolitičke nesigurnosti, tržište rada EU-a u 2024. nastavilo pokazivati znatnu otpornost, pri čemu je stopa zaposlenosti porasla na 75,8 % (povećanje za 0,5 postotnih bodova u odnosu na 2023.)¹, a stopa nezaposlenosti pala na rekordno nisku razinu od 5,9 % (smanjenje za 0,2 postotna boda u odnosu na 2023.)²; POZDRAVLJAJUĆI činjenicu da je zaposlenost nastavila rasti u prvoj polovini 2025., pri čemu je stopa zaposlenosti dosegla novu rekordnu razinu od 76,2 %, a rodno uvjetovana razlika u zaposlenosti dodatno se smanjila, na 10,0 postotnih bodova u 2024.; PRIMJEĆUJUĆI da je rast zaposlenosti uglavnom potaknut većim sudjelovanjem na tržištu rada, pri čemu je najviše radnih mjesta otvoreno u uslužnom i javnom sektoru; PODSJEĆAJUĆI da je potrebno nastaviti poboljšavati rezultate nedovoljno zastupljenih skupina na tržištu rada; UVIĐAJUĆI da poboljšanja na tržištu rada nisu dovela do razmjernog smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti u svim državama članicama;
2. PODSJEĆAJUĆI da rast produktivnosti rada stagnira unatoč kontinuiranom rastu zaposlenosti te da za razdoblje 2021. – 2024. iznosi samo 0,1 % godišnje, što je znatan izazov za dugoročnu konkurentnost Unije i negativno utječe na potencijal za gospodarski rast, otvaranje radnih mjesta, kretanja plaća i životni standard; NAGLAŠAVAJUĆI da je za jačanje gospodarskih rezultata EU-a potrebno povećati njegove inovacijske kapacitete, među ostalim podizanjem kvalitete radnih mjesta i jačanjem ljudskog kapitala Europe, u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada u područjima od strateške važnosti za Uniju i u sektorima s visokom dodanom vrijednošću³;

¹ 80,8 % za muškarce (povećanje za 0,4 postotna boda u odnosu na 2023.) i 70,8 % za žene (povećanje za 0,6 postotnih bodova u odnosu na 2023.).

² 5,7 % za muškarce (smanjenje za 0,1 postotni bod u odnosu na 2023.) i 6,2 % za žene (smanjenje za 0,2 postotna boda u odnosu na 2023.).

³ [Mišljenje Odbora za zapošljavanje o dimenzijama kvalitete radnih mjesta](#), 9417/25.

3. **NAPOMINJUĆI** da su se nakon smanjenja u 2022. i 2023. realne plaće u cijelom EU-u u 2024. povećale za 2,7 % zbog smanjenja inflacije, iako su u nekim državama članicama ostale ispod razina prije pandemije bolesti COVID-19; **PODSJEĆAJUĆI**, u cilju promicanja dobrih rezultata na tržištu rada i poticanja dobrih radnih uvjeta, na ulogu i autonomiju socijalnih partnera, kao i na važnost osiguravanja snažnog socijalnog dijaloga i učinkovitog kolektivnog pregovaranja, u skladu s nacionalnim zakonima i/ili praksama; **ISTIČUĆI** da je povećanje zaposlenosti žena, a time i njihove gospodarske samodostatnosti, ključno za rješavanje pitanja manjka radne snage u sektorima s visokom dodanom vrijednošću i osiguravanje dugoročne otpornosti Unijina gospodarstva;
4. **PRIMJEĆUJUĆI SA ZABRINUTOŠĆU** da je 53,7 % svih zaposlenika na određeno vrijeme u Uniji prijavilo da u 2024. na određeno vrijeme nije radilo svojom voljom te da su, unatoč malim poboljšanjima, ugovori na određeno vrijeme i dalje (i) gotovo tri puta češći među mladima, (ii) češći među ženama nego muškarcima i (iii) u nekoliko država članica praćeni niskom stopom prelaska na ugovore na neodređeno vrijeme te da su i dalje prisutne poteškoće u osiguravanju da takvi aranžmani budu odskočna daska za stabilno zapošljavanje; **NAGLAŠAVAJUĆI** da je 13,3 % radnika na određeno vrijeme u 2024. bilo izloženo riziku od siromaštva⁴, u usporedbi s 5,1 % stalno zaposlenih, a siromaštvo unatoč zaposlenju uglavnom se javljalo među radnicima u nestandardnim oblicima rada, koji često imaju fragmentirane karijere, niži intenzitet rada i niže godišnje prihode; **ISTIČUĆI** važnost primjerenih prihoda s obzirom na to da je udio radnika suočenih s rizikom od siromaštva još visok;

⁴ Prag rizika od siromaštva utvrđen je na 60 % nacionalnog medijana ekvivalentnog raspoloživog dohotka (nakon socijalnih transfera).

5. SA ZABRINUTOŠĆU PODSJEĆAJUĆI na rezultate istraživanja PISA za 2022.⁵ i ICILS-a za 2023.⁶, koji pokazuju nagli pad osnovnih vještina među učenicima diljem Unije (uz znatan porast slabih rezultata, praćen zamjetnim padom udjela učenika s najboljim rezultatima), trajan i znatan jaz povezan sa socioekonomskim položajem (samo 16,3 % učenika u nepovoljnom položaju ostvaruje dobre rezultate u osnovnim vještinama, u usporedbi s 59,0 % njihovih vršnjaka u povoljnijem položaju), kao i niske razine digitalne pismenosti (43 % učenika nema osnovne digitalne vještine); NAGLAŠAVAJUĆI da je nedovoljno vladanje osnovnim i digitalnim vještinama jedna od glavnih prepreka društvenoj mobilnosti i rastu produktivnosti na makroekonomskoj razini; NAPOMINJUĆI da je unapređivanje kvalitete ljudskog kapitala u Uniji ključno i za ublažavanje demografskih izazova;

⁵ OECD (2023.), [Rezultati istraživanja PISA za 2022. \(svezak I.\): *The State of Learning and Equity in Education*](#) (Stanje učenja i pravičnost u obrazovanju), OECD Publishing, Pariz.

⁶ Fraillon, J. (2025.), [Međunarodno izvješće ICILS-a za 2023.: *An International Perspective on Digital Literacy*](#) (Međunarodna perspektiva na digitalnu pismenost), Međunarodno udruženje za vrednovanje obrazovnih postignuća (IEA).

6. POZDRAVLJAJUĆI činjenicu da je tijekom posljednjih deset godina u ranom napuštanju školovanja zabilježen dugoročan silazni trend⁷, dok je stopa stjecanja tercijarnog obrazovanja znatno porasla⁸; ISTIČUĆI, međutim, da prema podacima OECD-a za 2023. otprilike svaka peta odrasla osoba u Uniji ima slabe rezultate u pismenosti i matematičkoj pismenosti⁹; PODSJEĆAJUĆI u vezi s time da potrebe tržišta rada u strateškim sektorima i dalje rastu brže od dostupnosti odgovarajuće kvalificiranih radnika, što dovodi do kontinuiranog manjka u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) i s njima povezanim disciplinama; PRIMAJUĆI u tom kontekstu NA ZNANJE Komisijinu Preporuku za preporuku Vijeća o ljudskom kapitalu u Europskoj uniji uključenu u jesenski paket 2026. – novi instrument europskog semestra osmišljen kako bi se dopunile smjernice za politike zapošljavanja država članica, osobito tako da se uzme u obzir dimenzija politika zapošljavanja koja se odnosi na ljudski kapital;

⁷ S 11,0 % na 9,4 % u razdoblju 2015. – 2024. Za muškarce se rano napuštanje obrazovanja i osposobljavanja smanjilo s 12,5 % na 11,0 %, a za žene s 9,4 % na 7,7 %.

⁸ S 36,5 % na 43,1 % u razdoblju 2015. – 2023. Za muškarce se stopa stjecanja tercijarnog obrazovanja povećala s 31,2 % na 37,5 %, a za žene s 41,8 % na 48,8 %.

⁹ OECD (2024.), [*Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World? Survey of Adult Skills 2023*](#) (Posjeduju li odrasli vještine koje su im potrebne da budu uspješni u svijetu koji se mijenja? Istraživanje vještina odraslih u 2023.), Studije OECD-a o vještinama, OECD Publishing, Pariz.

7. PRIMJEĆUJUĆI SA ZABRINUTOŠĆU da je pristup primjerenom socijalnoj zaštiti i dalje nejednačien među radnim statusima i vrstama ugovora te da se radnici u nestandardnim oblicima zaposlenja i dio samozaposlenih osoba suočavaju sa znatnim nedostacima u pokrivenosti, zbog čega su izloženi većim socijalnim rizicima, a kvaliteta njihovih radnih mjesta ograničenija je; NAGLAŠAVAJUĆI da se učinak socijalnih transfera na smanjenje siromaštva u 2024. smanjio treću godinu zaredom i da će biti potrebni dodatni napori, među ostalim kako bi se uklonili nedostaci u programima minimalnog dohotka¹⁰, koji su često i dalje nedovoljni za izbjavljanje ljudi iz siromaštva, u skladu s Preporukom Vijeća o primjerenom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje; PONOVRNO POTVRĐUJUĆI da je borba protiv siromaštva djece i njihove socijalne isključenosti ključna za prekidanje međugeneracijskog kruga prikraćenosti i omogućivanje svoj djeci da ostvare svoj puni potencijal u društvu, u skladu s europskim jamstvom za djecu; ISTIČUĆI da su demografski trendovi i dalje izvor opterećenja za naša gospodarstva, tržišta rada i primjerenost i održivost naših sustava socijalne zaštite, uključujući mirovine, kao i za zdravstvene sustave i sustave dugotrajne skrbi; NAGLAŠAVAJUĆI da povećanje sudjelovanja žena na tržištu rada pomaže smanjiti njihovu izloženost riziku od siromaštva u starijoj dobi te doprinosi osiguravanju održivosti mirovinskih sustava i sustava socijalne zaštite; PREPOZNAJUĆI da dobro osmišljene politike socijalne zaštite i uključivanja također mogu doprinijeti povezanosti s tržištem rada i rastu produktivnosti;

¹⁰ [Ključne poruke Odbora za socijalnu zaštitu o provedbi Preporuke Vijeća o primjerenom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje u svim državama članicama EU-a, 14905/25.](#)

8. PONOVRNO POTVRĐUJUĆI da je priuštivost stanovanja i dalje gorući izazov u Uniji jer su cijene stambenih nekretnina u EU-u u posljednjih deset godina u prosjeku rasle, i to oko 10 % brže od dohotka¹¹; NAGLAŠAVAJUĆI u tom kontekstu da je u 2024. 8,2 % stanovništva EU-a živjelo u kućanstvima koja više od 40 % raspoloživog dohotka troše na stanovanje (pri čemu je među osobama izloženima riziku od siromaštva ta stopa iznosila 31,1 %, a za ostatak stanovništva 3,8 %); ISTIČUĆI da socijalno stanovanje i podupiranje pristupa vlasništvu nad stambenim nekretninama mogu imati ključnu ulogu u povećanju pristupa primjerenom i priuštivom stanovanju, ali je njegovo pružanje i dalje ograničeno, među ostalim zbog sve većih troškova izgradnje, zemljišta i financiranja; PODSJEĆAJUĆI da, iako postoje zajednički izazovi i mogućnosti, kao i zakonodavstvo EU-a koje se odnosi na određene aspekte stanovanja, stambena politika ostaje u nadležnosti država članica; NAGLAŠAVAJUĆI da je beskućništvo, jedan od najtežih oblika socijalne isključenosti, u porastu u nekoliko država članica i da na tom trendu treba poraditi primjenom rješenja usmjerenih na stanovanje (uključujući pristup „stanovanje na prvom mjestu”), popraćenima integriranim pristupima za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti¹²; NAPOMINJUĆI da cijene energije, koje su i dalje visoke, doprinose energetsom siromaštvu i čine važan udio u troškovima života, što utječe na životni standard kućanstava, kao i na konkurentnost;

¹¹ Cousin G., Frayne C., Dias Martins V. i B. Vasicek (2025), [*Housing in the European Union: Market Developments, Underlying Drivers, and Policies*](#) (Stanovanje u Europskoj uniji: Kretanja na tržištu, pokretači i politike), dokument za raspravu o europskom gospodarstvu 228, listopad 2025.

¹² Ne postoji jedinstvena usklađena definicija ni mjerenje beskućništva na razini EU-a jer se dostupnost i kvaliteta podataka znatno razlikuju među državama članicama zbog razlika u definicijama i metodama prikupljanja podataka.

9. NAGLAŠAVAJUĆI, s obzirom na navedeni socioekonomski kontekst, potrebu za poticanjem uzlazne gospodarske i socijalne konvergencije napredovanjem u ostvarivanju glavnih ciljeva EU-a i nacionalnih ciljeva za 2030. u pogledu zapošljavanja, vještina i smanjenja siromaštva, uzimajući pritom u obzir sljedeće:
- Unija je na dobrom putu prema ostvarenju cilja postizanja stope zaposlenosti od 78 % u 2030. (75,8 % u 2024.), a sedam država članica već je ostvarilo svoje nacionalne ciljeve,
 - još su potrebni veliki naponi kako bi se postigao cilj da do 2030. najmanje 60 % svih odraslih osoba u EU-u svake godine sudjeluje u osposobljavanju (39,5 % u 2022.), posebno s obzirom na to da većina država članica još zaostaje u ostvarivanju svojih nacionalnih ciljeva,
 - potrebno je intenzivnije raditi na postizanju cilja smanjenja siromaštva u EU-u, odnosno smanjenja broja osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 15 milijuna do 2030. (uključujući najmanje 5 milijuna djece). Trenutačna brzina smanjenja – za oko 2,9 milijuna u razdoblju od 2019. do 2024. – nije dovoljna za postizanje cilja EU-a, a postoje i velike razlike među državama članicama u ostvarivanju njihovih nacionalnih ciljeva. Tako je u 11 država članica broj osoba izloženih riziku u 2024. bio veći nego u 2019., i stalno su prisutni izazovi povezani sa svim aspektima siromaštva i socijalne isključenosti;

10. PRIMAJUĆI NA ZNANJE nalaze prve faze analize koju je Komisija provela u skladu s načelima okvira za socijalnu konvergenciju, u skladu s ciljevima iz članka 3. stavka 3. točke (b) Uredbe (EU) 2024/1263, posebno ističe sljedeće:

- i. rezultati na tržištima rada nastavljaju pokazivati uzlaznu konvergenciju;
- ii. u području razvoja vještina prisutni su ukorijenjeni rizici za uzlaznu socijalnu konvergenciju i
- iii. nema znakova uzlazne socijalne konvergencije u odnosu na stopu izloženosti riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, dohodovnu nejednakost i realni bruto raspoloživi dohodak po stanovniku;

PRIMAJUĆI NA ZNANJE da će Komisija 2026. objaviti detaljnu drugu fazu analize za devet država članica za koje su utvrđeni potencijalni rizici za uzlaznu socijalnu konvergenciju;

11. PONOVRNO POTVRĐUJUĆI da je važno ojačati oblikovanje politika utemeljenih na dokazima kako bi se mogli bolje procijeniti učinci reformi i ulaganja u području tržišta rada, vještina i socijalnih politika na gospodarski rast i produktivnost, te raditi na ostvarivanju socijalnih ciljeva kao što su sudjelovanje na tržištu rada i smanjenje siromaštva;

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE, uzimajući u obzir odgovarajuće nadležnosti i načela supsidijarnosti i proporcionalnosti:

12. POZIVA države članice da, u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima, intenziviraju rad na jačanju politika u području vještina i tržišta rada kojima se potiče kvaliteta radnih mjesta, podupire cjeloživotno učenje, uključujući usavršavanje i prekvalifikaciju odraslih radi rješavanja problema manjka radne snage, povećava sudjelovanje na tržištu rada, posebno sudjelovanje nedovoljno zastupljenih skupina, te, kao komplementarno rješenje, privlače međunarodni talenti upravljanjem zakonitim migracijama; u tom kontekstu POZIVA države članice da unaprijede informacije o vještinama i alate za predviđanje potreba za vještinama te da ih bolje integriraju u oblikovanje i provedbu politika, koristeći se pritom inicijativama EU-a kao što je Europski opservatorij za informacije o vještinama, da olakšaju kvalitetan prelazak s jednog radnog mjesta na drugo i bolje integriraju službe za zapošljavanje i socijalne službe;
13. POZIVA države članice da ubrzaju modernizaciju sustava socijalne zaštite i sustava socijalnog uključivanja te osiguraju njihovu prilagodbu novim oblicima rada i novim potrebama, kako bi se zajamčio pristup primjerenom, održivoj i učinkovitoj socijalnoj zaštiti za sve radnike, među ostalim one u nestandardnim oblicima zaposlenja, i za samozaposlene osobe te kako bi se smanjio rizik od siromaštva i socijalne isključenosti, posebno među djecom i osobama u ranjivom položaju, i to ponajprije aktivnim uključivanjem; POZIVA države članice da, prema potrebi i uzimajući u obzir nacionalne posebnosti, povećaju pružanje priuštivog stanovanja i pomoći u stambenom zbrinjavanju, porade na pritisku koji proizlazi iz rasta troškova stanovanja i pojačaju mjere za sprečavanje i iskorjenjivanje beskućništva tako da promiču pristup trajnom stanovanju, uz pružanje potpornih usluga utemeljenih na konceptima kao što su „stanovanje na prvom mjestu” i usmjerenost na stanovanje; POZIVA države članice da potiču pristup ranjivih kućanstava potpornim i osnovnim uslugama, uključujući energiju;

14. POZIVA države članice da redovito provode *ex ante* i *ex post* procjene učinka reformi i ulaganja u području zapošljavanja, vještina i socijalne politike, među ostalim kako bi utvrdile njihov distribucijski učinak, primjerice po skupinama osobama različitih primanja, spola, dobi i iz različitih regija; POZIVA države članice da u tu svrhu razmotre mogućnosti za uzajamno učenje koje pruža Komisija kako bi se unaprijedili administrativni kapaciteti, među ostalim u kontekstu Centra znanja o socijalnim ulaganjima uspostavljenog 2025.;
15. POZIVA države članice da zaključke iz Zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2026. uzmu u obzir pri provedbi svojeg srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana i pripremi svojeg godišnjeg izvješća o napretku za 2026., u skladu s potrebom za izvješćivanjem o napretku u provedbi načela europskog stupa socijalnih prava u okviru europskog semestra;
16. POZIVA Komisiju da dodatno unaprijedi sustavno uključivanje statističkih podataka razvrstanih prema spolu u godišnji prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju kako bi se otkrile i postupno uklonile preostale rodne razlike;
17. POZIVA Komisiju i države članice da nastave poboljšavati dostupnost, pravodobnost, kvalitetu i raščlambu statističkih podataka o tržištu rada te statističkih podataka koji se odnose na vještine i društvo u cilju podupiranja praćenja u okviru europskog semestra i provedbe europskog stupa socijalnih prava;

18. POZIVA Komisiju da nastavi razmatrati moguće prilagodbe prve faze analize okvira za socijalnu konvergenciju, kako je navedeno u ocjeni koju su 2024. proveli Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu; POZIVA Komisiju da objavi drugu fazu analize znatno prije proljetnog paketa 2026. kako bi se olakšalo zajedničko razumijevanje izazova za uzlaznu socijalnu konvergenciju; POZIVA Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu da analiziraju s time povezane nalaze te u lipnju 2026. izvijeste Vijeće o stanju socijalne konvergencije u Uniji;
 19. POZIVA Komisiju da osigura pravodobno objavljivanje proljetnog paketa europskog semestra u cilju podržavanja punog sudjelovanja Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu u pripremi za donošenje preporuka za pojedine zemlje, koje Vijeće donosi na temelju članka 121. stavka 2. i članka 148. stavka 4. UFEU-a.
-